

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРЬСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-19.10- 05.01/З3.00.1/М-1- ОКЗ-2025
	Випуск 1	Зміна 0	Екземпляр № 1	Арк 16 / 1

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою факультету
бізнесу та сфери обслуговування
28 серпня 2025 р., протокол №07

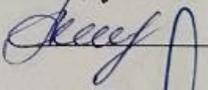

Голова Вченої ради
Галина ТАРАСЮК

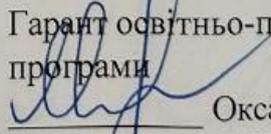
РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «АТРИБУЦІЯ ПАМ'ЯТОК»

для здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «магістр»
спеціальності З3 «Туризм та рекреація»
освітньо-професійна програма «Туризмознавство»
факультет бізнесу та сфери обслуговування
кафедра туризму та готельно-ресторанної справи

Схвалено на засіданні кафедри
туризму та готельно-ресторанної
справи
26 серпня 2025р., протокол № 05
Завідувач кафедри

 Альона КЛИМЧУК

Гарант освітньо-професійної
програми

 Оксана ОЛІЙНИК

Розробник: кандидат історичних наук, доцент кафедри туризму та готельно-ресторанної справи ЛЮБЧЕНКО Валентина

Житомир
2025 – 2026 н.р.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-19.10- 05.01/ІЗ.00.1/М-1- ОКЗ-2025
	<i>Випуск 1</i>	<i>Зміни 0</i>	<i>Екземпляр № 1</i>	<i>Арк 16 / 2</i>

Робоча програма навчальної дисципліни «Атрибуція пам'яток» для здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «магістр» спеціальності ІЗ «Туризм та рекреація» освітньо-професійна програма «Туризмознавство» затверджена Вченою радою факультету бізнесу та сфери обслуговування від 28 серпня 2025 р., протокол № 07.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-19.10- 05.01/ІЗ.00.1/М-1- ОКЗ-2025
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 16 / 3

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма здобуття вищої освіти	заочна форма здобуття вищої освіти
Кількість кредитів 3	Галузь знань І «Транспорт та послуги»	<u>Обов'язкова</u>	
Модулів – 1	Спеціальність ІЗ «Туризм та рекреація»	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 1		1	-
Загальна кількість годин - 90		Семестр	
		2	-
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних - 2 самостійної роботи – 3,6		Лекції	
	16 год.	-	
	Практичні		
	16 год.	-	
	Самостійна робота		
	58 год.	-	
	Вид контролю: екзамен		
	Освітній ступінь «магістр»		

Частка аудиторних занять і частка самостійної та індивідуальної роботи у загальному обсязі годин з навчальної дисципліни становить:

для денної форми здобуття вищої освіти – 36 % аудиторних занять, 64 % самостійної та індивідуальної роботи.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-19.10- 05.01/ІЗ.00.1/М-1- ОКЗ-2025
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 16 / 4

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «Атрибуція пам'яток» є ознайомити з основами мистецтвознавства та технології виготовлення різних видів культурних цінностей, з методиками ідентифікації, атрибуції та експертизи предметів історичного та культурного значення, з основами нормативно-правового регулювання переміщення культурних цінностей через митний кордон України.

Завданнями навчальної дисципліни «Атрибуція пам'яток» є:

- формування у студентів високої історико-патріотичної свідомості;
- освоєння студентами понятійного апарату предмету;
- формування знань з основ мистецтвознавства;
- ознайомити студентів з основними технологіями виготовлення різних видів культурних цінностей;
- вивчити основні методики ідентифікації, атрибуції та експертизи предметів історичного та культурного значення;
- ознайомитися з основами нормативно-правового регулювання переміщення культурних цінностей через митний кордон України.

Зміст навчальної дисципліни направлений на формування наступних **компетентностей**, визначених стандартом вищої освіти зі спеціальності ІЗ «Туризм та рекреація»:

ЗК2. Здатність вести професійну діяльність у міжнародному та вітчизняному середовищі.

ЗК4. Здатність розробляти проекти та управляти ними.

СК1. Здатність застосовувати у професійній діяльності категорійно-термінологічний апарат, концепції, методи та інструментарій системи наук, що формують науковий базис туризму та рекреації.

СК2. Здатність планувати і виконувати наукові та/або прикладні дослідження у сфері туризму та рекреації.

СК3. Здатність до управління туристичним процесом у публічному секторі, в туристичній дестинації, туристичному підприємстві на різних ієрархічних рівнях.

СК9. Здатність оцінювати територіально-рекреаційний потенціал ринку та попиту на екскурсійні послуги в туристичних дестинаціях.

Отримані знання з навчальної дисципліни стануть складовими наступних **програмних результатів навчання** за спеціальністю ІЗ «Туризм та рекреація»:

ПРН1. Спеціалізовані концептуальні знання, що включають сучасні наукові здобутки, критичне осмислення проблем у сфері туризму та рекреації і на межі галузей знань.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-19.10- 05.01/З3.00.1/М-1- ОКЗ-2025
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 16 / 5

ПРНЗ. Застосовувати сучасні цифрові технології, методи та інструменти дослідницької та інноваційної діяльності для розв'язання складних задач у сфері туризму та рекреації.

ПРН13. Проводити дослідницьку роботу з використанням сучасних методик атрибуції та експертизи пам'яток, зокрема розробляти наукові паспорти та експертні висновки на різноманітні об'єкти культурної спадщини.

Під час вивчення навчальної дисципліни здобувачі вищої освіти зможуть отримати наступні Soft skills:

- *комунікативні навички*: письмове, вербальне й невербальне спілкування; уміння грамотно спілкуватися по e-mail; вести дискусію і відстоювати свою позицію; навички працювати в команді;

- *уміння виступати привселюдно*: навички, необхідні для виступів на публіці; навички проведення презентації;

- *керування часом*: уміння справлятися із завданнями вчасно;

- *гнучкість і адаптивність*: гнучкість, адаптивність і здатність змінюватися; уміння аналізувати ситуацію, орієнтування на вирішення проблеми;

- *лідерські якості*: уміння спокійно працювати в напруженому середовищі; уміння ухвалювати рішення; уміння ставити мету, планувати діяльність;

- *особисті якості*: креативне й критичне мислення; етичність, чесність, терпіння, повага до оточуючих.

3. Програма навчальної дисципліни МОДУЛЬ 1

Змістовий модуль 1.

Сучасні методи митної експертизи та ідентифікації культурних цінностей

Тема 1. Вступ. Основні поняття курсу (ЗК 2, ЗК 4, СК 1, СК 2, СК 3, СК 9, ПРН 1, ПРН 3, ПРН 13)

Поняття експертизи. Поняття атрибуції. Особливості проведення експертизи та атрибуції культурних цінностей: світовий досвід. Особливості проведення експертизи та атрибуції культурних цінностей в Україні.

Тема 2. Базові поняття експертної діяльності (ЗК 2, ЗК 4, СК 1, СК 2, СК 3, СК 9, ПРН 1, ПРН 3, ПРН 13)

Проблеми фахової підготовки експертів. Методи експертного дослідження. Структура експертного дослідження.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-19.10- 05.01/ЗЗ.00.1/М-1- ОКЗ-2025
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 16 / 6

Тема 3 . Проблеми ідентифікації та атрибуції культурних цінностей та пам'яток (ЗК 2, ЗК 4, СК 1, СК 2, СК 3, СК 9, ПРН 1, ПРН 3, ПРН 13)

Поняття ідентифікації. Оригінал, копія, підробка. Встановлення автора художнього твору. Встановлення дати виготовлення.

Тема 4. Експертиза культурних цінностей та пам'яток (ЗК 2, ЗК 4, СК 1, СК 2, СК 3, СК 9, ПРН 1, ПРН 3, ПРН 13)

Форми і методи експертизи. Мистецтвознавча експертиза. Архівно-документальна експертиза. Техніко-технологічна експертиза. Комплексна експертиза. Візуальна діагностика культурної цінності. Інші види експертизи.

Тема 5. Експертні методи культурних цінностей та пам'яток. Неруйнівні методи експертизи (ЗК 2, ЗК 4, СК 1, СК 2, СК 3, СК 9, ПРН 1, ПРН 3, ПРН 13)

Ультрафіолетове тестування культурних цінностей. Тестування пам'яток культури в ІЧ-випромінюванні. Рентгенографія пам'яток культури. Сучасні технічні засоби митного контролю дорогоцінних сплавів та ювелірного каміння. Апаратно-програмні засоби. Візуальна діагностика культурної цінності .

Тема 6. Вартісна оцінка культурних цінностей (ЗК 2, ЗК 4, СК 1, СК 2, СК 3, СК 9, ПРН 1, ПРН 3, ПРН 13)

Сучасні методики визначення вартості культурних цінностей. Методика Державного гемологічного центру України. Методика В.Д. Соловійова. Методи визначення вартості ювелірних виробів. Визначення митної вартості культурних цінностей.

Тема 7. Нормативно-правове регулювання переміщення культурних цінностей через митний кордон України (ЗК 2, ЗК 4, СК 1, СК 2, СК 3, СК 9, ПРН 1, ПРН 3, ПРН 13)

Митний Кодекс України № 92-IV від 11.07.2002 (витяг). Закон України про вивезення, ввезення та повернення культурних цінностей. Про затвердження Інструкції про порядок оформлення права на вивезення, тимчасове вивезення культурних цінностей та контролю за їх переміщенням через державний кордон України.

Інструкція про порядок оформлення права на вивезення, тимчасове вивезення культурних цінностей та контролю за їх переміщенням через державний кордон України. Державна митна служба України лист від 24.09.2001 р. №11/4-09-7502 про створення територіальних служб контролю за переміщенням культурних цінностей через державний кордон. Державна митна служба України лист від 03.05.2001 р. №11/4-09-3487 про внесення змін та доповнень до наказів Міністерства культури і мистецтв України від 24.09.2003 № 595 та від 15.11.2002 № 647. Міністерство

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-19.10- 05.01/ІЗ.00.1/М-1- ОКЗ-2025
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 16 / 7

культури і мистецтв України наказ про затвердження переліку державних установ, закладів культури, інших організацій, яким надається право проведення державної експертизи культурних цінностей.

4. Структура (тематичний план) навчальної дисципліни

Змістові модулі і теми	Кількість годин							
	денна форма				заочна форма			
	усього	лекції	практичні	самостійна робота	усього	лекції	практичні	самостійна робота
МОДУЛЬ 1								
Змістовий модуль 1.								
<i>Сучасні методи митної експертизи та ідентифікації культурних цінностей</i>								
Тема 1. Вступ. Основні поняття курсу	9	2	1	6	-	-	-	-
Тема 2. Базові поняття експертної діяльності	11	2	1	8	-	-	-	-
Тема 3. Проблеми ідентифікації та атрибуції культурних цінностей та пам'яток	14	2	4	8	-	-	-	-
Тема 4. Експертиза культурних цінностей та пам'яток	14	4	2	8	-	-	-	-
Тема 5. Експертні методи культурних цінностей та пам'яток. Не руйнівні методи експертизи	16	2	4	10	-	-	-	-
Тема 6. Вартісна оцінка культурних цінностей	14	2	2	10	-	-	-	-
Тема 7. Нормативно-правове регулювання переміщення культурних цінностей через митний кордон України	11	2	1	8	-	-	-	-
Модульна контрольна робота	1	-	1	-	-	-	-	-
<i>Разом за змістовий модуль 1</i>	90	16	16	58	-	-	-	-
ВСЬОГО	90	16	16	58	-	-	-	-

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Особливості проведення експертизи та атрибуції культурних цінностей в Україні	2	-

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-19.10- 05.01/ІЗ.00.1/М-1- ОКЗ-2025
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 16 / 8

2	Методи експертного дослідження	2	-
3	Оригінал, копія, підробка	4	-
4	Комплексна експертиза	2	-
5	Сучасні методики визначення вартості культурних цінностей	2	-
6	Визначення митної вартості культурних цінностей	2	-
7	Нормативно-правове регулювання переміщення культурних цінностей через митний кордон України	1	-
	Модульна контрольна робота	1	-
	РАЗОМ	16	-

6. Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Тема 1. Вступ. Основні поняття курсу Особливості проведення експертизи та атрибуції культурних цінностей в Україні. Ідентифікація, експертиза, митна експертиза та реєстрація культурних цінностей згідно українського законодавства	6	-
2	Тема 2. Базові поняття експертної діяльності Методи експертного дослідження. Візуальне дослідження, технологічний аналіз, аналіз індивідуальної манери митців, стилістичний аналіз пам'ятки культури	8	-
3	Тема 3. Проблеми ідентифікації та атрибуції культурних цінностей та пам'яток Оригінал, копія, підробка. Особливості визначення оригінальних цінностей (по видам). Види та класифікації підробок. Види копій	8	-
4	Тема 4. Експертиза культурних цінностей та пам'яток Комплексна експертиза. Види експертиз. Етапи проведення (по видам цінностей)	8	-
5	Тема 5. Експертні методи культурних цінностей та пам'яток. Не руйнівні методи експертизи Сучасні методики визначення вартості культурних цінностей. Порівняльний аналіз міжнародної та української практик	10	-
6	Тема 6. Вартісна оцінка культурних цінностей Визначення митної вартості культурних цінностей. Міжнародні стандарти визначення вартості культурних цінностей	10	-
7	Тема 7. Нормативно-правове регулювання переміщення культурних цінностей через митний кордон України Нормативно-правове регулювання переміщення культурних цінностей через митний кордон України. Міжнародне законодавство у сфері охорони культурно-історичних цінностей. Українське законодавство у сфері охорони культурно-історичних цінностей	8	-
	РАЗОМ	58	

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-19.10- 05.01/З3.00.1/М-1- ОКЗ-2025
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 16 / 9

7. Індивідуальне самостійне завдання

Підготувати доповідь з презентацією за однією із наведених тем:

1. Міжнародне законодавство у сфері охорони культурно-історичних цінностей.
2. Українське законодавство у сфері охорони культурно-історичних цінностей.
3. Твори графіки як різновид культурних цінностей.
4. Твори живопису як різновид культурних цінностей.
5. Твори іконопису як різновид культурних цінностей.
6. Скульптура як різновид культурних цінностей.
7. Монети як різновид культурних цінностей.
8. Музичні інструменти як різновид культурних цінностей.
9. Архівні документи, меморіальні пам'ятки та друковані видання (стародруки) як різновид культурно-історичних цінностей.

8. Методи навчання

Під час викладання навчальної дисципліни використовуються методи навчання, що сприяють досягненню відповідних програмних результатів.

Результат навчання	Методи навчання
ПРН01. Спеціалізовані концептуальні знання, що включають сучасні наукові здобутки, критичне осмислення проблем у сфері туризму та рекреації і на межі галузей знань.	<ul style="list-style-type: none"> – Вербальні методи (лекція, пояснення) – Наочні методи (спостереження, демонстрація, ілюстрація) – Практичні методи (виконання різних видів вправ, практичних завдань) – Дискусійний метод – Метод активного навчання (мозковий штурм, командна робота) – Ситуаційний метод – Методи самостійної роботи (анотування опрацьованого матеріалу, вирішення задач, підготовка доповідей, написання тез, наукових статей, тощо)

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-19.10- 05.01/З3.00.1/М-1- ОКЗ-2025
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 16 / 10

Результат навчання	Методи навчання
<p>ПРН03. Застосовувати сучасні цифрові технології, методи та інструменти дослідницької та інноваційної діяльності для розв'язання складних задач у сфері туризму та рекреації.</p> <p>ПРН13. Проводити дослідницьку роботу з використанням сучасних методик атрибуції та експертизи пам'яток, зокрема розробляти наукові паспорти та експертні висновки на різноманітні об'єкти культурної спадщини.</p>	

9. Методи контролю

Перевірка досягнення програмних результатів навчання здійснюється з використанням наступних методів.

Результат навчання	Методи контролю
<p>ПРН01. Спеціалізовані концептуальні знання, що включають сучасні наукові здобутки, критичне осмислення проблем у сфері туризму та рекреації і на межі галузей знань.</p> <p>ПРН03. Застосовувати сучасні цифрові технології, методи та інструменти дослідницької та інноваційної діяльності для розв'язання складних задач у сфері туризму та рекреації.</p> <p>ПРН13. Проводити дослідницьку роботу з використанням сучасних методик атрибуції та експертизи пам'яток, зокрема розробляти наукові паспорти та експертні висновки на різноманітні об'єкти культурної спадщини.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – Усне опитування, участь у дискусії, відповіді на проблемні запитання – Перевірка виконання практичних завдань. – Експрес-тестування – Перевірка виконання та захист індивідуальних завдань – Самооцінювання та взаємооцінювання – Перевірка виконання завдань модульного контролю Екзамен

10. Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти

Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни здійснюється відповідно до Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у Державному університеті «Житомирська політехніка» та розподілу балів, що наведений нижче.

Система оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни включає:

- поточний, модульний та підсумковий контроль – для здобувачів денної форми здобуття вищої освіти;

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-19.10- 05.01/ЗЗ.00.1/М-1- ОКЗ-2025
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 16 / 11

– поточний та підсумковий контроль – для здобувачів заочної форми здобуття вищої освіти.

Поточний контроль проводиться для оцінювання рівня засвоєння знань, формування умінь і навичок здобувачів вищої освіти впродовж вивчення ними матеріалу модуля (змістових модулів) навчальної дисципліни. Поточний контроль здійснюється під час проведення навчальних занять.

Модульний контроль проводиться з метою оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти за модуль (змістові модулі) навчальної дисципліни. Модульний контроль проводиться під час навчального заняття після завершення вивчення матеріалу модуля (змістових модулів) навчальної дисципліни. Модульний контроль здійснюється у формі екзамену.

Підсумковий контроль проводиться для підсумкового оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни. Підсумковий контроль здійснюється після завершення вивчення навчальної дисципліни. Підсумковий контроль проводиться у формі екзамену. Процедура складання екзамену визначена у Положенні про організацію освітнього процесу у Державному університеті «Житомирська політехніка».

Розподіл балів з навчальної дисципліни

Види робіт здобувача вищої освіти	Кількість балів за семестр
Для здобувача денної форми здобуття вищої освіти	
Виконання завдань поточного контролю	60
Виконання завдань модульного контролю	40
Підсумкова семестрова оцінка	100

Розподіл балів за виконання завдань поточного контролю

Види робіт здобувача вищої освіти	Кількість балів за семестр
	денна форма
Виконання завдань під час навчальних занять	48
Виконання та захист індивідуальних самостійних завдань	12
Виконання науково-дослідної роботи та інших видів робіт (додаткові – заохочувальні бали):	20
Перемога (участь) у студентських предметних олімпіадах, Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт, міжнародних конкурсах за фахом	10 (5)
Підготовка наукових статей	10
Підготовка (презентація) тез доповідей наукових конференцій	5 (10)
Участь у засіданнях наукового гуртка	5
Участь у вебінарах, семінарах, зустрічах із фахівцями сфери та стейкхолдерами	5

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-19.10- 05.01/З3.00.1/М-1- ОКЗ-2025
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 16 / 12

Види робіт здобувача вищої освіти	Кількість балів за семестр
	денна форма
Разом за виконання завдань поточного контролю	60

Розподіл балів за виконання завдань під час навчальних занять

Види робіт здобувача вищої освіти	Кількість балів за семестр
	денна форма
Відповіді (виступи) на заняттях	10
Участь у дискусії	5
Виконання тестових завдань	15
Виконання та захист практичних завдань	18
Разом за виконання завдань під час навчальних занять	48

З метою застосування цілих чисел для оцінювання активностей здобувачів вищої освіти під час навчальних занять протягом семестру використовується 100-бальна шкала оцінювання кожного окремо виду робіт. Розрахунок набраних здобувачем вищої освіти балів за виконання завдань під час навчальних занять за семестр проводиться за формулою:

$$P_{НЗ} = (P_{В100} \times ВК_{В} + P_{уд100} \times ВК_{уд} + P_{...} \times ВК_{...}) \times К_{НЗ}, \quad (1)$$

де $P_{НЗ}$ – кількість набраних здобувачем вищої освіти балів за виконання завдань під час навчальних занять за семестр;

$P_{В100}$, $P_{уд100}$, $P_{...}$ – кількість набраних здобувачем вищої освіти балів за семестр відповідно за відповіді (виступи) на заняттях, за участь у дискусії, за виконання іншого виду робіт, визначеного викладачем (кожний окремо вид робіт на навчальних заняттях оцінюється за 100-бальною шкалою);

$ВК_{В}$, $ВК_{уд}$, $ВК_{...}$ – вагові коефіцієнти відповідно за відповіді (виступи) на заняттях, за участь у дискусії, за виконання іншого виду робіт, визначеного викладачем. Значення вагових коефіцієнтів розраховуються шляхом ділення кількості балів, які встановлені за виконання окремого виду робіт під час навчальних занять, на сумарну кількість балів за виконання цих робіт (дані для розрахунку вагових коефіцієнтів наведено в табл. «Розподіл балів за виконання завдань під час навчальних занять»);

$К_{НЗ}$ – коригувальний коефіцієнт, який визначається шляхом ділення кількості балів, що встановлені за виконання завдань під час навчальних занять, на 100 балів.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-19.10- 05.01/З3.00.1/М-1- ОКЗ-2025
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 16 / 13

Розподіл балів за виконання завдань модульного контролю

Види робіт здобувача денної форми здобуття вищої освіти	Кількість балів за семестр
	денна форма
Виконання завдань модульного контролю	20
Виконання завдань модульного контролю	20
Разом за виконання завдань модульного контролю	40

Якщо здобувач денної форми здобуття вищої освіти виконав необхідні для досягнення результатів навчання з дисципліни завдання, що передбачені робочою програмою навчальної дисципліни та/або відповідними методичними рекомендаціями, склав модульний контроль і набрав у сумі 60 балів або більше, він може погодити дану оцінку в електронному кабінеті і вона стане семестровою оцінкою за вивчення навчальної дисципліни.

Якщо здобувач денної форми здобуття вищої освіти під час вивчення навчальної дисципліни виконав необхідні для досягнення результатів навчання з дисципліни завдання, що передбачені робочою програмою навчальної дисципліни та/або відповідними методичними рекомендаціями, і набрав 60 балів або більше та бажає покращити свій результат успішності, він проходить процедуру підсумкового контролю у формі екзамену. Набрані бали за виконання завдань підсумкового контролю, а також бали за поточний контроль сумуються і формується семестрова оцінка з навчальної дисципліни. Бали, які здобувач вищої освіти набрав за виконання завдань модульного контролю, при цьому не враховуються під час розрахунку семестрової оцінки з навчальної дисципліни.

У здобувача заочної форми здобуття вищої освіти семестрова оцінка за вивчення навчальної дисципліни формується як сума кількості балів за поточний контроль і кількості балів за підсумковий контроль.

Здобувач вищої освіти допускається до процедури підсумкового контролю у формі екзамену, якщо виконав необхідні для досягнення результатів навчання з дисципліни завдання, що передбачені робочою програмою навчальної дисципліни та/або відповідними методичними рекомендаціями, і за поточний контроль у сумі набрав 36 балів або більше.

Якщо здобувач вищої освіти за результатами поточного контролю набрав 25–35 балів, він отримує право за власною заявою опанувати окремі теми (змістові модулі) навчальної дисципліни понад обсяги, встановлені навчальним планом освітньої програми. Вивчення окремих складових навчальної дисципліни понад обсяги, встановлені навчальним планом освітньої програми, здійснюється у вільний від занять здобувача вищої освіти час.

Якщо здобувач вищої освіти за результатами поточного контролю набрав від 0 до 24 балів (включно), він вважається таким, що не виконав вимоги робочої програми навчальної дисципліни та має академічну заборгованість. Здобувач

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-19.10- 05.01/З3.00.1/М-1- ОКЗ-2025
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 16 / 14

вищої освіти отримує право за власною заявою опанувати навчальну дисципліну у наступному семестрі понад обсяги, встановлені навчальним планом освітньої програм.

Процедура надання додаткових освітніх послуг здобувачу вищої освіти з метою вивчення навчального матеріалу дисципліни понад обсяги, встановлені навчальним планом освітньої програми, визначена у Положенні про надання додаткових освітніх послуг здобувачам вищої освіти в Державному університеті «Житомирська політехніка».

Визнання результатів навчання, набутих у неформальній та/або інформальній освіті

Визнання результатів навчання, набутих у неформальній та/або інформальній освіті в рамках окремих тем навчальної дисципліни, здійснюється викладачем за зверненням здобувача вищої освіти та представленням документів, які підтверджують результати навчання (сертифікати, свідоцтва, скріншоти тощо). Рішення про визнання та оцінка за відповідну частину освітнього компонента приймається викладачем за результатами співбесіди зі здобувачем вищої освіти.

Визнання результатів навчання, набутих у неформальній та/або інформальній освіті в рамках цілого освітнього компонента, здійснюється за процедурою, яка визначена у Положенні про організацію освітнього процесу у Державному університеті «Житомирська політехніка».

Шкала оцінювання

Шкала ЄКТС	Національна шкала	100-бальна шкала
A	Відмінно	90-100
B	Добре	82-89
C		74-81
D	Задовільно	64-73
E		60-63
FX	Незадовільно	35-59
F		0-34

11.Глосарій

№ з/п	Термін державною мовою	Відповідник англійською мовою
1	Історія	History
2	Культура	Culture
3	Історична пам'ять	Historical memory

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-19.10- 05.01/З3.00.1/М-1- ОКЗ-2025
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 16 / 15

№ з/п	Термін державною мовою	Відповідник англійською мовою
4	Пам'ятки історії	Monuments of history
5	Збереження	Preservation
6	Епохи	Eras
7	Атрибуція	Attribution
8	Ідентифікація	Identification
9	Цінності	Values
10	Оціночна вартість	Estimated value
11	Експертиза	Expertise
12	Розмитнення	Customs clearance
13	Оригінал	Original
14	Копія	Copy
15	Підробка	Fake
16	Візуальне оцінювання	Visual assessment
17	Мистецтво	Art
18	Музеї	Museums
19	Охорона культурних цінностей	Protection of cultural values
20	Коштовності	Jewelry

12. Рекомендована література

Основна література

1. Акуленко В. І. Міжнародне право охорони культурних цінностей та його імплементація у внутрішньому праві України: Монографія. Київ, «Юстініан», 2019. 616 с.
2. Артюх Т.М. Оцінка культурних цінностей. Київ: КНТЕУ, 2020. 188 с.
3. Вступ до музеєзнавства і пам'яткознавства: навчальний посібник. Київ: Видавництво Ліра-К, 2019. 490 с.
4. Атрибуція й експертиза книжкових пам'яток: з досвіду Інституту книгознавства Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського: кол. моногр. / відп. ред. Г.І. Ковальчук; НАН України, Нац. б-ка України ім. В.І. Вернадського, Ін-т книгознавства. — Київ: Академперіодика, 2023. — 400 с.: іл. URL: https://irbis-nbuv.gov.ua/E_LIB/PDF/er%2D0004904.pdf
5. Культурна спадщина Україні. Правові засади збереження, відтворення та охорони культурно- історичного середовища: Збірник офіційних документів / Упор. В.І. Фрич; Відп. Ред М.В. Гарник. Київ.: Істина, 2022. 336 с.
6. Калашникова О. Основи мистецтвознавчої експертизи та вартісної оцінки культурних цінностей. Підручник. Київ: Знання, 2019. 480 с.

Допоміжна література

7. Акуленко В. Охорона скарбів як пам'яток історії та культури у внутрішньому і міжнародному праві / В. Акуленко // Пам'ятки України: Історія

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-19.10- 05.01/З3.00.1/М-1- ОКЗ-2025
	<i>Випуск 1</i>	<i>Зміни 0</i>	<i>Екземпляр № 1</i>	<i>Арк 16 / 16</i>

та культура. 2019. № 4. С. 52–61.

8. Архипов В.В. Методика визначення вартості рухомих речей, що становлять культурну цінність: посібник для слухачів навчальних закладів / В.В. Архипов. Київ: АФО, 2020. 33с.

9. Артюх, Т. М. Експертна оцінка предметів декоративно-прикладного мистецтва, що мають історико-культурну значущість / Т. М. Артюх // Вісник Харківської Державної Академії Дизайну і Мистецтв – 2002. – №12. - С. 54-61.
URL: <https://dspace.nuft.edu.ua/items/53bb9138-54fd-4e05-8a7a-dfe453480bed>

10. Бітаєв В.А., Шульгіна В.Д., Шман С.Ю. Методичні засади експертного дослідження культурних цінностей: навчально-методичний посібник. Київ: НАКККіМ, 2020. 128 с.

13. Інформаційні ресурси в інтернеті

1. Сайт наукової літератури: <https://scholar.google.com.ua/schhp?hl=uk>
2. Національна бібліотека України ім. В. Вернадського: www.nbuv.gov.ua
3. Інститут історії України НАН України: <http://www.history.org.ua/>
4. Офіційний сайт постійного представництва України при ЮНЕСКО <https://unesco.mfa.gov.ua/ukraineunesco>,